Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

TER BESLISSING

Datum
10 juni 2026

Onze referentie
IENW/BSK-2026/91732

Opgesteld door
DG Luchtvaart en Maritieme Zaken
Dir.Maritieme Zaken
Afd. Duurzame Scheepvaart

Beslistermijn
18-06-2026

Bijlage(n)
6

Aan Minister

nota

Beslisnota kamerbrief onderzoeksrapporten en toezeggingen maritiem

Aanleiding
De Kamer informeren over de afronding van diverse onderzoeken en vervolgstappen op het gebied van duurzame scheepvaart, de evaluatie van een subsidieregeling aankondigen, uitvoering geven aan drie toezeggingen en een eerste beantwoording van een motie.

Geadviseerd besluit
a) De kamerbrief te ondertekenen.
b) De kamerbrief vóór 19 juni 2026 te verzenden aan de vaste Kamercommissie voor Infrastructuur en Waterstaat.

De inhoud van de kamerbrief is, voor zover het de energiebelasting en de eerste verkenning motie Brekelmans en Bontenbal betreft, afgestemd met het Ministerie van Financiën en, voor zover het de toezeggingen over het uitstempeldossier en platform kleine zeehavens betreft, met het Ministerie van Justitie en Veiligheid.

Kernpunten
De kamerbrief behandelt ontwikkelingen binnen vier onderzoekstrajecten, één subsidie-evaluatie, doet tevens drie toezeggingen af en voorziet een eerste beantwoording op een motie.

Krachtenveld
Diverse relevante stakeholders waren en zijn betrokken bij de negen onderwerpen (vier onderzoekstrajecten, subsidie-evaluatie, drie toezeggingen en een motie) die worden behandeld in de kamerbrief. Dit betreft onder meer brancheorganisaties, schippers, motorfabrikanten, reders, havenbedrijven, kennisinstellingen en verzekeringsexperts.

De motie Brekelmans en Bontenbal werd in grote meerderheid door de Tweede Kamer gesteund, waarbij enkel PvdD tegen was.

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden
Niet van toepassing.

Toelichting
De kamerbrief behandelt negen onderwerpen die relevant zijn binnen het maritieme domein en met name van duurzame scheepvaart. Hieronder volgt per

onderwerp een korte toelichting op de inhoud van de brief:

1. FAME blends in de binnenvaart: Dit rapport van TNO vormt het sluitstuk van een reeks onderzoeken naar de praktische inzet van FAME-biodiesel in de binnenvaartvloot. Uit een praktijkproef met negen schepen blijkt dat varen op FAME blends (15% tot 30%) technisch haalbaar is. Wel blijven brandstofkwaliteit en de werking van hulpmotoren aandachtspunten bij het gebruik van hogere blends om verstoringen te vermijden. De resultaten bieden de sector een concreet handelingsperspectief om de verdere toepassing van FAME te faciliteren. IenW heeft de afronding van het rapport benut voor een gesprek met relevante stakeholders over de verdere toepassing van FAME in de binnenvaart. Tijdens dit gesprek is gezamenlijk gereflecteerd op de onderzoeksresultaten en zijn afspraken gemaakt over vervolgstappen.

2. De Quickscan Effecten Verlaging Energiebelasting Elektrisch Varen: Deze Quickscan vormt een bouwsteen voor de verkenning die FIN en IenW uitvoeren naar de verschillende aspecten die spelen bij het eventueel verlagen van de energiebelasting voor elektrisch varen. Uit de Quickscan blijkt dat een verlaging van de energiebelasting zorgt voor lagere Total Costs of Ownership (TCO) van elektrisch varen, waardoor het voor ondernemers aantrekkelijk kan worden om over te schakelen naar elektrisch varen.

3. Stikdepositie offshore werkschepen: Rebel heeft onderzoek gedaan naar de stikstofuitstoot (NOx) van verschillende scheepstypen en energielijnen. Hierbij is onderzocht in hoeverre alternatieve brandstoffen en emissiereductietechnieken de depositie op nabijgelegen Natura 2000-gebieden verminderen. Daarnaast is de total cost of ownership (TCO) geanalyseerd, waarbij de investerings- en operationele kosten van traditionele dieselmotoren zijn vergeleken met alternatieve, hernieuwbare en emissiearme technologieën. IenW neemt deze bevindingen zowel mee bij de verdere consultatie van de sector, als bij de inrichting van de subsidieregelingen: Subsidieregeling - Varen op Waterstof en Batterij elektrisch varen zeehavens (2026-2029).

4. Visie Verduurzaming Bunkerbrandstoffen: In lijn met de Beleidsbrief IenW wordt een visie opgesteld met betrekking tot verduurzaming van bunkerbrandstoffen. Voor deze visie zijn twee onderzoeken uitgevoerd, door respectievelijk CE Delft en door Erasmus UPT en Rebel Group. Elk van deze onderzoeken beantwoordt een deelvraag, die nodig is om invulling te geven aan de visie (naast andere bronnen). CE Delft heeft met name gekeken naar de huidige bunkerpositie, toekomstige vraagscenario's en handelingsperspectieven. Erasmus UPT en Rebel Group geven inzichten in de economische betekenis en publieke belangen van de bunkerpositie. Beide partijen hebben de eerste uitkomsten gepresenteerd tijdens een bijeenkomst met diverse stakeholders eind 2025. Omdat de visie in het derde kwartaal naar de Kamer wordt gestuurd, is het voorstel om niet te wachten hierop en de uitkomsten van deze onderzoeken al naar de Kamer te sturen.

5. Evaluatie Tijdelijke Subsidieregeling Verduurzaming Binnenvaartschepen: IenW publiceert eind dit jaar een evaluatierapport over de doeltreffendheid en de effecten van deze regeling. Door vertraging in het evaluatieproces verschuift de publicatiedatum naar 1 december 2026, in plaats van 1 juli 2026

zoals oorspronkelijk in de regeling was voorzien.

6. Naar aanleiding van de toezegging (TZ202601-108) van de Minister van Infrastructuur en Waterstaat tijdens het Commissiedebat Maritiem van 29 januari en de Kamerbrief van 2 april[1] is op 10 april ambtelijk een gesprek gevoerd met Koninklijke Binnenvaart Nederland (KBN) over de prijsontwikkelingen van de biodieselvariant HVO. Tijdens het gesprek is tevens afgestemd dat overheid en sector in gesprek blijven over de langetermijnvisie op de energietransitie in de binnenvaart en de invulling daarvan. Met deze toelichting wordt de toezegging formeel afgedaan.

7. Naar aanleiding van de toezegging (TZ202601-107) van de Minister van Infrastructuur en Waterstaat tijdens het Commissiedebat Maritiem van 29 januari is op 26 maart ambtelijk een gesprek gevoerd tussen de ministeries van JenV, SZW, EZK en IenW met Maritime Offshore NL en KVNR over de invoering van de nieuwe Toelatingsregeling zeevarenden die op 1 juli in werking zal treden. Tijdens het gesprek is tevens afgesproken dat IND de Toelatingsregeling zal monitoren. Met deze toelichting wordt de toezegging formeel afgedaan.

8. Naar aanleiding van de toezegging (TZ202601-096) van de Minister van Infrastructuur en Waterstaat op de motie Goudzwaard heeft IenW onderzocht welke mogelijkheden er zijn voor nauwere samenwerking met het Ministerie van Justitie en Veiligheid in het Platform Kleine Zeehavens. IenW is betrokken bij het platform en werkt nauw met het Ministerie van Justitie en Veiligheid samen aan de veiligheid in kleine zeehavens. Met deze toelichting wordt de motie formeel afgedaan.

9. De motie van leden Brekelmans (VVD) en Bontenbal (CDA) (met referentienummer 36933-21) verzoekt de regering te verkennen of door middel van het aanbieden van (her)verzekeringen als overheid, de scheepvaart onder de Nederlandse vlag, die momenteel vastzit in de Perzische Golf, geholpen kan worden. Hierbij werd er ook specifiek naar Denemarken en Frankrijk als voorbeelden verwezen. De beantwoording in de kamerbrief betreft een eerste verkenning waarbij gekeken is naar het Deense en het Franse model, maar ook naar het Noorse model. Door de Nederlandse reders wordt gepleit voor het beschikbaar hebben van een model dat direct of indirect gefinancierd wordt met premieafdrachten door de sector zelf. Voor het vervolg van de in de motie gevraagde verkenning zal daarom vooral naar het Deense en het Noorse model gekeken worden, of andere vergelijkbare oplossingen. Geen van de voorbeelden voorzien in een snelle en tijdige oplossing. Daarnaast geldt voor alle opties dat er meer duidelijkheid moet zijn over de omvang en dekking van de kosten. Momenteel is er geen budget gereserveerd in de begroting voor dergelijke kosten. Gezien de huidige geopolitieke situatie valt echter te overwegen om, een mechanisme te voorzien waar Nederland op kan leunen tijdens crisissituaties.

Datum
10 juni 2026

Onze referentie
IENW/BSK-2026/91732

Opgesteld door
DG Luchtvaart en Maritieme Zaken
Dir.Maritieme Zaken
Afd. Duurzame Scheepvaart

Aan
Minister

Bijlage(n)
6

[1] Kamerstuk 31409 nr.498

Datum
10 juni 2026

Onze referentie
IENW/BSK-2026/91732

Opgesteld door
DG Luchtvaart en Maritieme Zaken
Dir.Maritieme Zaken
Afd. Duurzame Scheepvaart

Aan
Minister

Bijlage(n)
6

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
02	Kamerbrief onderzoeksrapporten en toezeggingen maritiem	TK wordt geïnformeerd over vier onderzoekstrajecten, een subsidie-evaluatie, drie toezeggingen die worden afgedaan en een eerste beantwoording van een motie.
03	Bijlage 1 TNO onderzoek FAME blends binnenvaart	TNO heeft in een praktijkproef onderzocht hoe FAME-biobrandstofblends functioneren in de binnenvaart. Daarbij zijn de effecten op brandstofkwaliteit, onderhoud en betrouwbaarheid gemonitord.
04	Bijlage 2 EICB QuickScan effecten verlagen energiebelasting	EICB geeft voor een aantal scheepssegmenten aan wat het verwachte effect is van een verlaging van de energiebelasting op het aantal extra elektrische varende schepen.
05	Bijlage 3 REBEL stikstofdepositie werkschepen	Rebel heeft onderzoek gedaan naar de TCO en stikstofdepositie van schepen met verschillende energielijnen.
06	Bijlage 4 CE Delft Toekomstbestendige bunkerpositie Nederlandse zeehavens	Onderzoek naar de huidige en toekomstige bunkerpositie van de Nederlandse zeehavens, scheep- en luchtvaart en de mogelijke handelingsperspectieven om hier invulling aan te geven.
07	Bijlage 5 Erasmus UPT Rebel Eindrapport bunkerpositie Nederlandse zeehavens	Onderzoek naar de bunkerpositie, de economische betekenis en publieke belangen ervan en de mogelijke toekomstige positie.